

Jelentés.

Kaposvár, 1950. augusztus 4.

Jelentem, hogy Osztópán község feltérképezése során a következő adatokat gyűjtöttem.

A község összes földterülete 2 714 kat. hold,⁷⁹⁶ ebből a kulákok kezén 256 kat. hold van, középparasztok kezén 1 887 kat. hold föld van, úgyszintén és kisparasztok kezén 662 kat. hold, tszcs birtokában 210 kat. hold, Állami gazdaság a község területén nincs. A községben ez ideig tagítás még nem volt. A községben tszcs egy működik, 28 taggal.⁷⁹⁷ A földterület szétszórtan fekszik.

Az összlakosság létszáma 1 442 fő,⁷⁹⁸ kulákok száma 12 család, középparasztok 116 fő, kisparasztok 139, úgyszintén 121 fő, az állami téglagyár dolgozóinak száma 48 fő, értelmiségi dolgozó 5 fő.

A község területén az MDP alapszervezet^[ezet] működik 18 taggal és 10 tagjelölttel. A Független Kisgazdapártnak 200 tagja van, más politikai párt a községben nem működik. Demokratikus tömegszervezetek a következők működnek: DISZ 30 taggal, MINDSZ 65 taggal, DÉFOSZ 130 taggal, földműves-szövetkezet 254 taggal és az úttörőmozgalom 20 taggal működnek. A község területén csak a katolikus egyház működik. A község 95%-a katolikus, 5%-a református és evangélikus vallásúak.⁷⁹⁹ A község nemzetiségi megoszlása 98%-a magyar, 2%-a sváb származású. A község összlakosságának állampolgársága magyar. Állami szervek a következők találhatók: a posta és a vasútállomás.

A Horthy-fasizmus idején a Kisgazdapárt működött 250 taggal. A Kisgazdapárt[mak] a fasizmus idejében mint egyedülálló pártnak rendkívül nagy befolyása volt a kulákok és a középparasztok körében, a kisparasztok kis létszámúak voltak a párt tagjai. A nincstelen parasztokat a pártba fel sem vették. A párt vezetői Koleszár János kulák, 60 éves, Vágner József középparaszt, 49 éves és Benkő József 65 éves középparasztok voltak.

A Kisgazdapárt volt vezetői szoros kapcsolatot tartottak fent és tartanak a községben lévő többi kulákkal, akiknek neveik a következők: Városi Vince, Zsínkó Pál, Rumi Lajos, Rumi Gergely, Huszár István, Kovács Lajos, Baranics János, Márián József volt honv. hadgy.⁸⁰⁰ és idős Márián József volt honv. szds.⁸⁰¹ Mióta idős Márián Józsefet mint igazgató-tanítót a községből áthelyezték, így a baráti kapcsolatok megszűntek.

Az 1945-ös választások⁸⁰² alatt a Kisgazdapárt került fölénybe 90%-os eredménnyel. A választás idején hangadók voltak a volt kisgazdapárti vezetők. 1947-es választásokon⁸⁰³ a Pfeiffer-pártnak⁸⁰⁴ 35%-kal sikerült az elsőséget megszerezni. Annak ellenére, hogy ilyen párt a községben nem is működött. A választások előtt éjjel Pfeifferék több ízben rőpcédulákat szór-
tak a faluban és a kisgazdapártban fellépő viszálykodások folytán sikerült Pfeifferéknek az elsőbbséget megnyerni. Pfeifferék mellett nagyobb agitációt fejtett ki Koleszár János 24 holdas kulák, a volt Kisgazdapárt akkori jelenlegi elnöke és Városi Vince 8 holdas középparaszt, nevezett csak névleg középparaszt, a földjének másik részét beadta a tszcs-be azért, hogy ne minősítsék kuláknak. 1949-es választásokon a választók 100%-ig a Népfőntra szavaztak. Az iskolák államosításánál, a Mindszenty-ügy⁸⁰⁵ tárgyalásánál a pap nyilvános agitációt nem fejtett ki. A községben demokráciaellenes tüntetés és tömegmegmozdulás nem volt.

A mezőgazdasági munkálatok során az aratás 100%-ig, a cséplés 100%-ig, a tarlóhántást 99%-ig növekedőmódon folyt le. A tarlóhántásnál elmaradt 1% földterület a tszcs földje, amit rövid időn belül felszántanak. A beszolgáltatást 101%-ig teljesítették. Egy kulák ellen, aki zsiszikes gabonát akart beszolgáltatni, a rendőrség az eljárást megindította, neve: Zsínkó Pál. Nevezett letartóztatását az egész község lakossága helyesnek tartotta. A kulákok a földjük egy részétől meg akarnak szabadulni és át akarják adni a tszcs-nek.⁸⁰⁶ A középparasztok egyelőre várnak, és előbb akarják látni, hogy, hogy dolgoznak a tszcs-ben. A kisparasztok nagy része is csak akkor lép be a tszcs-be, ha többet tudnak keresni.

A téglagyár munkásai meg vannak elégedve keresetükkel és helyeslik a darabbérezés bevezetését. A kulákok közt hangadó Zsínkó Pál, 45 éves, nős, 20 holdas kulák, aki zsiszikes gabonát akart beszolgáltatni. Koleszár János 24 holdas kisgazdapárti elnök, Molnár István, nős, 35 éves, 20 holdas kulák 10 hold földet már átadott az állami gazdaságnak, cséplőgépberendezéssel rendelkezik. A faluban a kulákok sűrűn összejárnak, de nem rendszeresen. Ez ideig ellenséges tevékenységet nem lehetett észlelni. A pap lakására nem járnak és a pap sem látogatja meg őket. Ha az utcán a pappal találkoznak, akkor elbeszélgetnek vele. A helyi pap a demokráciának nem híve, 20 hold földje van, mint kulák szerepel. A földjét felesbe kiadta. A békeívet csak kétszeri felszólítás után írta alá, ezt azzal indokolta, hogy előtte már a kaposvári tanfelügyelőségétől kint voltak nála és ő egyszer már aláírta. A papnak a tömegbefolyása inkább a növények felé orientálódik, a férfiak akkor járnak a templomba, amikor nincsenek elfoglalva valami sürgős munkával. Az úgyszintén családtagjai közül kevesen járnak templomba. A katolikus egyház keretében működik a Rózsafüzér asszonykör.⁸⁰⁷ 15 taggal. Tagjai szegény parasztok asszonyaiból és leányaiból tevődik össze. Vezetőjük id. Perák Jánosné, 38 éves, 8 kat. hold földjük van. Jelenleg működésük abban áll, hogy mise vagy litánia után a templomba összegyűnnek és órák hosszat imádkoznak. Egyéb vallásos szekták nem működnek. A községben volt csendőr, rendőryomozó, Volksbund,⁸⁰⁸ SS,⁸⁰⁹ Hunyadi-páncélos,⁸¹⁰ nyilas pártfunkcionárius nincs. Katonatiszt id. Márián József volt honv. szds.,⁸¹¹ kulák, a tankerületi főigazgatóság nevezett igazgató-tanítót a községből 1950. júliusban áthelyezte. Ifj. Márián József honv. hdgy.⁸¹² kulák, Szolnokon teljesített szolgálatot, 28 éves, nős, egy gyermeke van. Nevezettek a Vörös Hadsereg elől Nyugatra mentek és 1945. május végén Nyugatról hazatértek. Nevezettek még mindig jobboldali magatartást tanúsítanak. Nem szeretik a szegény parasztok környezetét. 1938-ban leventeoktató volt Rumi Gergely, 50 éves, 25 holdas kulák, nős gyermeke nincs. 1949-ben 20 hold földet beadott a tszcs-nek. Rumi után id. Márián József lett a leventeoktató. Fent nevezett személyek baráti köre kulákságból és tanítókból tevődik össze. Idegen személyek őket nem látogatják.

1950. VII. 28-án, a fentebb már megemlített Zsínkó Pál, 45 éves osztópáni lakos, 20 holdas kulák, zsiszikes gabonát szolgáltatott be a földműves-szövetkezeti raktárba, mellyel szabotázscselekményt követett el. 1 q 80 kg gabonát egy másik kulák társával küldte a jádi.⁸¹³ földműves-szövetkezeti raktárba. Ahol megállapították, hogy az egyik zsákban tavalyi zsiszikes gabona volt benne, amelynek tetejére idei frissen kicséplott búzát rakott, hogy ezáltal az államot be tudja csapni. Ezt a gabonaátvevő azonnal észrevette és a helyi rendőrséghez bejelentette. A helyi rendőrség azonnal intézkedett és Zsivkovicsot⁸¹⁴ letartóztatták, illetve őrizetbe vették. A falu lakossága helyesli a rendőrség eljárását Zsínkóval szemben azért, mert ezzel rontott a falu 101%-os beszolgáltatási eredményén. Más szabotázscselekmény vagy demokráciaellenes megnyilvánulás a községben nem volt észlelhető.